

MAANS

MIĘDZYNARODOWA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
W ŁOMŻY

DIGITAL TRANSFORMATION & TECHNOLOGIES

FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT ALL BRANCHES
OF MODERN EDUCATION, SCIENCE AND PRACTICE

EDITED BY

Ireneusz ZUCHOWSKI

Zoia SHARLOVYCH

Oleksandra MANDYCH

PART 3

LOMZA - KHARKIV, 2023

MIĘDZYMIARODOWA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
W ŁOMŻY

Міжнародна Академія
Прикладних Наук в Ломжі
(Польща)

Державний
біотехнологічний університет
(Україна)

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ & ДИДЖИТАЛ ТЕХНОЛОГІЇ

ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВСІХ ГАЛУЗЕЙ
СУЧАСНОЇ ОСВІТИ, НАУКИ І ПРАКТИКИ

ЗА РЕДАКЦІЄЮ

Іренеуш ЖУХОВСЬКИЙ
Зоя ШАРЛОВИЧ
Олександра МАНДИЧ

ЧАСТИНА 3

ЛОМЖА - ХАРКІВ, 2023

UDK 658.310.8(075.8)

BBK 65.291.28

A 43

CONFERENCE ORGANIZERS

International Academy of Applied Sciences in Lomza (IAAS, Poland)

State Biotechnological University (SBTU, Ukraine)

Reviewers:

Dr Aneta Beldycka-Bórawska, University of Warmia and Mazury in Olsztyn

Dr Eng. Michał Kruszyński, International University of Logistics and Transport in Wrocław

Digital transformation and technologies for sustainable development all branches of modern education, science and practice [Electronic resource]: International Scientific and Practical Conference Proceeding, January 26, 2023 / Edited by I. Zuchowski, Z. Sharlovykh, O. Mandych / International Academy Applied Sciences in Lomza (Poland) - State Biotechnological University (Ukraine). – Publishing house: MANS w Łomży, Lomza, Poland, 2023. Part 3. 410 p.

EDITORIAL BOARD

Ireneusz ZUCHOWSKI, PhD, Vice-Rector for Development and Promotion (IAAS, Poland)

Valerii MYKHAILOV, Doctor of Sciences, Professor, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, Laureate of the State Prize of Ukraine, Vice-Rector for Scientific Work (SBTU, Ukraine)

Zoia SHARLOVYCH, PhD (in Pedagogical Sciences), Adjunct (IAAS, Poland)

Oleksandra MANDYCH, Doctor of Sciences (in Economics), Professor (SBTU, Ukraine)

Tetiana STAVERSKA, PhD (in Economic Sciences), Associate Professor (SBTU, Ukraine)

Olena ZHYLIAKOVA, PhD (in Economic Sciences), Associate Professor (SBTU, Ukraine)

Oksana BLYZNIUK, PhD (in Economic Sciences), Associate Professor (SBTU, Ukraine)

Halyna LYSAK, PhD (in Economic Sciences), Associate Professor (SBTU, Ukraine)

ISBN 978-83-958584-9-9

Publishing house: MANS w Łomży

© International Academy of Applied Sciences in Lomża, 2023

© State Biotechnological University, 2023

UDK 658.310.8(075.8)
BBK 65.291.28
A 43

ORGANIZATORZY KONFERENCJI

Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska
Państwowy Uniwersytet Biotechnologiczny, Ukraina

Recenzenci:

Dr Aneta Beldycka-Bórawska, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Dr inż. Michał Kruszyński, Międzynarodowa Wyższa Szkoła Logistyki i Transportu we Wrocławiu

Cyfrowa transformacja i digital technologie dla zrównoważonego rozwoju wszystkie gałęzie nowoczesnej edukacji, nauki i praktyki [Zasób elektroniczny]: International Scientific and Practical Conference Proceeding, 26 stycznia 2023 r. / Pod redakcją I. Żuchowskiego, Z. Sharlovyh, O. Mandych / Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży (Rzeczpospolita Polska) - Państwowy Uniwersytet Biotechnologiczny (Ukraina). – Łomża, Polska, 2023. Część 3. 410 s.

EDITORIAL BOARD

Ireneusz ZUCHOWSKI, PhD, Vice-Rector for Development and Promotion (IAAS, Poland)
Valerii MYKHAILOV, Doctor of Sciences, Professor, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, Laureate of the State Prize of Ukraine, Vice-Rector for Scientific Work (SBTU, Ukraine)
Zoia SHARLOVYCH, PhD (in Pedagogical Sciences), Adjunct (IAAS, Poland)
Oleksandra MANDYCH, Doctor of Sciences (in Economics), Professor (SBTU, Ukraine)
Tetiana STAVERSKA, PhD (in Economic Sciences), Associate Professor (SBTU, Ukraine)
Olena ZHYLIAKOVA, PhD (in Economic Sciences), Associate Professor (SBTU, Ukraine)
Oksana BLYZNIUK, PhD (in Economic Sciences), Associate Professor (SBTU, Ukraine)
Halyna LYSAK, PhD (in Economic Sciences), Associate Professor (SBTU, Ukraine)

ISBN 978-83-958584-9-9

Zbiór powstaje z gotowych materiałów dostarczonych przez autorów.
Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za materiały przekazane do publikacji.
Збірник сформований з готових матеріалів, наданих авторами.
Видавець не несе відповідальності за надані до публікації матеріали.

Wydawnictwo: MANS w Łomży

© International Academy of Applied Sciences in Łomża, 2023
© State Biotechnological University, 2023

УДК 658.310.8(075.8)

ББК 65.291.28

A 43

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі (МАПН, Республіка Польща)

Державний біотехнологічний університет (ДБТУ, Україна)

Рецензенти:

д. **Анета Белдицка-Буравска**, Вармінсько-Мазурський університет в Ольштині

д. інж. **Міхал Крушиньскі**, Міжнародний університет логістики та транспорту у Вроцлаві

Цифрова трансформація та диджитал технології для сталого розвитку всіх галузей сучасної освіти, науки і практики [Електронний ресурс]: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 26 січня 2023 р. / за заг. ред. І. Жуховського, З. Шарлович, О. Мандич / Міжнар. акад. прикладних наук (Польща) – Держ. біотехнологічний ун-т (Україна). – Ломжа, Республіка Польща, 2023. Ч. 3. 410 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Іренеуш ЖУХОВСЬКИЙ, PhD, проректор з розвитку і промоцій (МАПН, Республіка Польща)

Валерій МИХАЙЛОВ, доктор технічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, Лауреат Державної премії України, проректор з наукової роботи (ДБТУ, Україна)

Зоя ШАРЛОВИЧ, кандидат педагогічних наук, ад'юнкт (МАПН, Республіка Польща)

Олександра МАНДИЧ, доктор економічних наук, професор (ДБТУ, Україна)

Тетяна СТАВЕРСЬКА, кандидат економічних наук, доцент (ДБТУ, Україна)

Олена ЖИЛЯКОВА, кандидат економічних наук, доцент (ДБТУ, Україна)

Оксана БЛИЗНЮК, кандидат економічних наук, доцент (ДБТУ, Україна)

Галина ЛИСАК, кандидат економічних наук, доцент (ДБТУ, Україна)

ISBN 978-83-958584-9-9

Збірник зформований з готових матеріалів, наданих авторами.

Видавець не несе відповідальності за надані до публікації матеріали.

Wydawnictwo Międzynarodowej Akademii Nauk Stosowanych w Łomży

© Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі, 2023

© Державний біотехнологічний університет, 2023

PART

3

ЧАСТИНА

Руденко А. О. ПРОСУВАННЯ БРЕНДУ ЧЕРЕЗ СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ	182
Rudnytska O. THE RIGHT TO ACCESS TO THE INTERNET	186
Sahachko Y. MANAGEMENT OF INNOVATIVE DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF DIGITAL TRANSFORMATIONS	189
Salutin A. BUSINESS ACTIVITY AND DIRECTIONS DEVELOPMENT OF COMPETITIVE STRATEGIES	192
Сампара О. В., Левчик Н. С., Кікінежди О. М. «ВИДИМА МОВА» В ПРОФЕСІЇ: ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	194
Sakhno D. DIGITAL TRANSFORMATION IN THE SOCIAL SPHERE	198
Сівак Н. В., Бахмат М. І. ВПЛИВ ІНОКУЛЯЦІЇ НАСІННЯ КВАСОЛІ ЗВИЧАЙНОЇ НА ЇЇ ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ТРИВАЛІСТЬ ВЕГЕТЕЦІЇ	200
Сичов Д. В. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ В УМОВАХ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	205
Skakunova S. EFFICIENCY OF REAL INVESTMENTS OF THE ENTERPRISE	208
Скидан М. С., Скидан Я. А. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ МОВНИХ ДИСЦИПЛІН ЗДОБУВАЧАМ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	210
Скрипник Л. КРИТЕРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНО-КОНСУЛЬТАТИВНОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	214
Смігунова О. В., Передик М., Мирошниченко Л. СУТНІСТЬ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	219
Сморж М. В., Ковальчук В. В. ВЛАСТИВОСТІ КЛАСТЕРИЗОВАНИХ МАТЕРІАЛІВ	223
Соколовська К. В. ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ НА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА	225
Спрінсян В. Г. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ УКРАЇНИ У ВОЄННИЙ ЧАС	229
Staverska T., Prykhodko V. ADAPTABILITY OF FINANCIAL ARCHITECTURE TO BUSINESS ENVIRONMENT CONDITIONS	234
Старушенко Г. А., Фургалю Д. Ю. ЦИФРОВА МОДЕЛЬ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙ	236
Степанченко В. М. ФОРМУВАННЯ БАГАТОРІЧНОГО КОРМОВОГО ФІТОЦЕНОЗУ	244
Ступак О. Ю. ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ДО ДИСТАНЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	248
Ступень Р. М., Рижок З. Р., Ступень О. І. ЗАСТОСУВАННЯ ДАНИХ СУПУТНИКОВОГО МОНІТОРИНГУ ДЛЯ ОЦІНКИ УРОЖАЙНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР	252
Судак Н. І. КОМП'ЮТЕР ЯК НАОЧНИЙ ЗАСІБ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	258
Теплюк М. А. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ РЕСУРСНІ АСИМЕТРІЇ В СУЧАСНОМУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ ПРОСТОРІ	264
Терещенко С. І., Бас О. Ю. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ	270

*Сампара О. В., магістр, методист,
Державний професійно-технічний навчальний заклад
«Тернопільське вище професійне училище сфери послуг та туризму»*

*Левчик Н. С., к. п.н., доцентка,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

*Кікінежді О. М., д. психол. н., професорка,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

«ВИДИМА МОВА» В ПРОФЕСІЇ: ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Викликами сьогодення для сталого розвитку сучасної науки та практики є впровадження цифрових трансформацій та діджиталізація освітнього середовища. Рівень та якість професійної освіти є суттєвим чинником впливу на конкурентоспроможність молоді, оскільки обсяг набутих у закладі освіти теоретичних знань є показником рівня освіти, а здатність використовувати на практиці цей обсяг набутих теоретичних знань – якості освіти. Тому упровадження ІКТ-технологій в освітнє середовище є імперативом модернізації освіти (В. Г. Кремень), що пов'язано з принципово новими вимогами до якості підготовки фахівців, що відповідають запитам сучасного інформаційного суспільства [1].

Інформаційна парадигма реалізується у процесі формування фахових ІКТ-компетентностей на засадах рівних можливостей для усіх учасників освітнього процесу. Створена студія дистанційного навчання як важлива інфраструктура інформаційно-комунікативного навчального середовища училища сприяє активізації використання на практиці інформаційно-комунікаційних технологій, забезпечує умови для саморозвитку, самоосвіти та соціально-педагогічного партнерства в інформаційному середовищі ДПТНЗ «Тернопільське ВПУ сфери послуг та туризму», реалізовує практичне впровадження інклюзивної освіти у навчально-виробничий процес закладу професійно-технічної освіти (ЗПТО) як важливого чинника забезпечення права на освіту здобувачів з особливими освітніми потребами, рівного доступу до соціально-економічних і культурно-освітніх ресурсів, соціального захисту та повної інтеграції у соціум осіб з обмеженими можливостями здоров'я [2; 3; 4; 5].

Важливим механізмом на шляху до професійного та кар'єрного зростання здобувачів освіти з порушенням слуху є партнерська взаємодія учасників освітнього процесу, зокрема формування важливих цінностей для партнерства, що сприятимуть входженню майбутнього кваліфікованого робітника в конкурентний простір [5]. Проектування індивідуальної

траєкторії навчання конкурентоспроможного випускника ЗП(ПТ)О з ООП – це своєрідна технологія, яка, на наш погляд, повинна пройти три етапи: технічне завдання, власне проектування і реалізація через рівні освітньо-професійного партнерства. Трансформація взаємин між учасниками освітнього процесу в інформаційно-освітньому просторі проходить початковий, середній, достатній, високий рівні соціально-педагогічного партнерства [4].

Метою нашого дослідження є розробка та впровадження філософії інклюзивної освіти в ІКТ-середовище ДПТНЗ «Тернопільське ВПУ сфери послуг та туризму».

У контексті людиноцентристської парадигми (В. Г. Кремень), інклюзивна освіта як складова концепції соціального залучення (соціальної інклюзії) учнівської молоді з ООП до активного і продуктивного життя в соціумі, її самореалізації, отримання професії, бути на рівні з усіма, є вирішальним чинником конкурентоспроможності майбутніх фахівців та фахівчинь на сучасному ринку праці [6].

Траєкторія освітньо-професійного партнерства в інформаційно-освітньому просторі ДПТНЗ «Тернопільське вище професійне училище сфери послуг та туризму» показує шлях реалізації особистісного потенціалу кожного з учасників освітнього процесу, які через партнерську взаємодію формують модель становлення конкурентоспроможного кваліфікованого робітника чи робітниці, враховуючи вимоги суспільства (дистанційна освіта), стандарт професійної освіти та рівень професійної компетентності.

З метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти різних категорій здобувачів освіти з порушенням слуху, які навчаються за професією «Кравець, закрійник» у ДПТНЗ «Тернопільське ВПУ сфери послуг та туризму», було розроблено та впроваджено *комунікаційну професійну стратегію* як систему психолого-педагогічного та соціально-реабілітаційного супроводу здобувачів освіти з ОПП в умовах створеного ІКТ-середовища, що включала мейнстримінг – комплексну міждисциплінарну програму адаптації навчальних планів, методів, форм та стилів навчання із врахуванням принципів інклюзивної освіти відповідно до вікових та індивідуальних освітніх потреб здобувачів, з використанням існуючих ресурсів соціальної взаємодії з батьками та громадою.

Реалізація даної стратегії в училищі здійснювалась покроково і включала різноманітні форми, як-от: 1) проведення маркетингового дослідження-мікс (4Р) закладу (Продукт. Місце. Ціна. Промоція), що відкрило можливості пропонування спектру необхідних освітніх послуг відповідно до потреб здобувачів освіти з проблемами слуху, популяризації послуг споживачам, зокрема запитам майбутніх абітурієнтів-випускників спеціалізованих шкіл; 2) створення комунікаційного плану, тобто системи заходів партнерської взаємодії з цільовою аудиторією та їх батьками, зацікавленими сторонами (роботодавцями) задля досягнення

комунікаційних цілей в певні терміни; 3) активна профорієнтаційна робота у спеціалізованих школах спільно з сурдоперекладачем, що включала дослідження кола потреб та запитів майбутніх абітурієнтів, показ профорієнтаційних відеороликів з жестовою мовою від учнів та учениць училища, завантажених в ТікТок, розповіді про професію «Кравець, закрійник» з використанням інноваційної методики Jobs to Be Done (Роботи, які потрібно виконати) (JTBD); 4) створення «портрета» абітурієнта – профілю ключової цільової аудиторії за наступними критеріями: задача, страхи, перешкоди та користь; 5) створення своєрідної Мапи стейкхолдерів – організація зустрічей з роботодавцями та випускниками на підприємствах, популяризація їх інтерв'ю в соцмережах; 6) використання каналів та засобів комунікації з метою популяризації професії для слабчущої молоді, зокрема виступ на II Всеукраїнській міждисциплінарній науково-практичній конференції з міжнародною участю «Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат» (2022), співпраця з Інклюзивно-ресурсним центром ТНПУ імені В. Гнатюка.

Рівень та якість професійної освіти є суттєвим чинником впливу на конкурентоспроможність молоді, оскільки обсяг набутих у закладі освіти теоретичних знань є показником рівня освіти, а здатність використовувати на практиці цей обсяг набутих теоретичних знань – якості освіти. Тому упровадження ІКТ-технологій в освітнє середовище є імперативом модернізації освіти, що пов'язано з принципово новими вимогами до якості підготовки фахівців, що відповідають запитам сучасного інформаційного суспільства [7].

Як засвідчив наш досвід роботи, оптимальне поєднання педагогами нових ІКТ-технологій, зокрема сервісів G Suite, Classroom з модифікованими традиційними формами навчально-методичного забезпечення, співпраця з викладачами жестової мови, створення електронного зошита для лабораторно-практичних робіт з предмета «Матеріалознавство» для підготовки кваліфікованих робітників за професією «Кравець» 2-3 розрядів, розробленого відповідно до ДСПТО на основі компетентнісного та особистісно орієнтованого підходів, з його додатковим посиланням на відео через QR-код, детальною візуалізацією відеоуроків із сурдоперекладом та їх вільного доступу на Ютуб каналі закладу, сприяло підвищенню можливостей якісного навчання для здобувачів освіти із порушеннями слуху, розвитку інклюзивної компетентності та толерантності в учнівської молоді загалом [7].

Перспективні напрямки роботи щодо створення інклюзивно-освітнього середовища в училищі вбачаємо у: вдосконаленні організаційно-методичного освоєння інклюзивного контексту дисциплін, електронного навчально-методичного контенту з сурдоперекладом; проведення аудиту інклюзивної компетентності та толерантності усіх суб'єктів корекційно-освітнього процесу у ЗП(ПТ)О.

Список використаних джерел:

1. Кремень, В. Г. (2009). Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору. Київ: Педагогічна думка.
2. Гуревич, Р. С., Жиліна, Л. В., Кадемія, М. Ю. (2009). Проектна діяльність учнів ПТНЗ на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Вінниця: «Планер».
3. Кікінезді, О. М., Грушко, Г. Є., Сампара, О. В. Студія дистанційного навчання як інновація в організації освітньо-виховного процесу в закладах професійно-технічної освіти. Збірник наукових матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми освітньо-виховного процесу в умовах карантинних обмежень та дистанційного навчання» (2018, с. 347-350). 6-7 квітня 2021 р. Харків: ХНУБА.
4. Калініна, Л., Лісова, Н. (2019). Соціально-педагогічне партнерство як демократична модель державно-громадської взаємодії та компонента підручника для керівника освіти. Проблеми сучасного підручника, (22), 105-120. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/psp_2019
5. Kikinezhdі, O. M., Zhyrskа, N. Ya., Chip, R. S., Vasylykevych, Y. Z. & Novorun, T. V. (2020). Psychology of the Gender-Equitable Environment: Research of Problems. Journal of Intellectual Disability – Diagnosis and Treatment, (8), 538-554. doi: <https://doi.org/10.6000/2292-2598.2020.08.03.31>
6. Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг (Закон України) № 2053-VIII. (2017). Голос України, (123), 3.
7. Гогусь, Л., Сампара, О. Формування професійних компетентностей за професією «Кравець» у здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат: матеріали II Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції з міжнародною участю (2022, с. 38-40). 20 жовтня 2022 р. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/27098/1/konferenc.pdf>

SCIENTIFIC EDITION

**Digital transformation and technologies for sustainable development
all branches of modern education, science and practice**

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ISBN 978-83-958584-9-9